

Medborgarlön testas i Namibia

Sedan januari i år får cirka tusen människor i byn Otjivelo 100 namibiska dollar, cirka 80 kronor, i månaden i medborgarlön genom ett pilotprojekt som drivs av landets kyrkor och nationella och internationella organisationer. De vill visa regeringen vad som händer när fattiga människor får ett litet stöd för att förbättra sin livssituation.

OTJIVELO ÄR EN ISOLERAD BY mellan Windhoek och Gobabis. Det är långt till närmaste stad, och många har inte råd med de cirka 30 kronor det kostar att få skjuts med bil utmed vägen.

Idag får byns innevånare den fjärde utbetalningen. Många har redan fått ett bättre liv, bara på några månader. En del har byggt om sina hus från enkla konstruktioner av presenning till mera stabila byggnader av korrugerad plåt.

– Det här är perfekt. Nu kan jag köpa kläder och mat, säger Ewaldine Hiurika, som bor bakom skolan nära byns samlingspunkt, det största trädet.

Hon har nyligen slutat skolan och är som de flesta av byns innevånare utan jobb. Tillsammans med många av grannarna står hon och väntar under trädet på att personalen som gör utbetalningen, ska komma. Hon håller armarna om två släktingar, Kristina Mbaundja och Paulina Dam, och ler drömmande.

– Jag vill gifta mig. Det är min största dröm.

Bland de många människorna under trädet går Steven S. Eigowab runt och planerar de sista detaljerna för månadens utbetalning. Han är ordförande i projektet som kallas Basic Income Project och även förtroendevald att sköta samhällliga frågor i byn.

– **DET HÄR HAR REDAN LETT TILL STORA** förändringar i Otjivelo. Tidigare var många så fattiga att de inte ens kunde betala barnens skolavgifter. Nu har alla möjlighet att köpa basvaror, till och med lyxartiklar, som en radio eller en mobiltelefon, säger han.

Som förtroendevald i byn arbetar Steven S. Eigowab just nu bland annat med brottsbekämpning. Han berättar hur projektet med medborgarlön startade.

– Den som kom med den första idén redan 2004 var Namtax, en organisation som arbetar med ekonomiska frågor. Efter det har kyrkorna i Namibia, fackorganisationen NUNWO, hiv/aidsorganisationen NANASO, Namgov och *Legal Assistance centre* varit delaktiga i projektet, säger Steven S. Eigowab.

Vid sidan av sitt andra arbete driver han en affär i Otjivelo.

– När folk började få pengarna varje månad tog hela mitt lager slut. Kaffe, te, salt, tandkräm, majs, ris, makaroner och tvål. Alla är så glada nu, säger Steven S. Eigowab.

CIRKA 100 METER FRÅN DET STORA trädet ligger lågstadieskolan. I dag har barnen ledigt, men några leker ändå runt skolgården. De två lärarna Mathilde Ganes och Herlina Smith är också där.

– Förra året hade vi 25 elever. Många föräldrar hade inte pengar att betala skolavgifterna. Nu när månadsbetalningarna har startat har vi så mycket som 52 elever, säger Mathilde Ganes med några av barnen hängande kring benen.

Herlina Smith startade Otjivelos skola 2005. Nu är byggnaden för liten för att alla barn ska få plats.

– Nu måste vi göra skolbyggnaden större. När vi plötsligt fick så många fler barn finns det knappt plats för dem i klassrummet, säger Herlina Smith.

JOHANNES BERNDALEN

Otjivelo

Ewaldine Hiurika tar emot sina pengar.

Foto: Johannes Berndalen

